

E. Gierek i P. Jaroszewicz zapoznali się z warszawskimi inwestycjami w latach 1976-1980

W siedzibie Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy 23 bm. złożyli wizytę: I sekretarz KC PZPR Edward Gierek i prezes Rady Ministrów, Piotr Jaroszewicz. Gospodarze miasta przedstawili koncepcję programową największych warszawskich inwestycji przyszłego planu 5-letniego: Trasy Toruńskiej i zachodniego centrum.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Sekretariatu Komitetu Warszawskiego PZPR i Prezydium Stołecznej Rady Narodowej z zastępcą człon-

Posiedzenie Prezydium Sejmu

23 bm. odbyło się pod przewodnictwem marszałka Sejmu, Stanisława Gucwy posiedzenie Prezydium Sejmu z udziałem wiceprezesa Rady Ministrów, Józefa Teichmanna i przewodniczącego Klubu Polskiego PZPR, Edwarda Ba-

biucha. W toku posiedzenia dokonano przeglądu konkretnych form współdziałania Sejmu i rządu, a zwłaszcza komisji sejmowych i resortów. Stwierdzono zgodny z konstytucyjnymi normami i zobowiązaniami rozwój tego współdziałania oraz jego owocność z punktu widzenia pracy państwowej. Ustalono równocześnie szereg poczynających na celu przezwyciężenia istniejących niedostatków i dalsze doskonalenie działalności ustawodawczej oraz kontrolnej. (PAP)

Pożegnanie towarzyszy z okręgu magdeburgskiego

Erwin Bieber przekazuje na ręce wojewody kieleckiego Antoniego Polowińskiego pamiątkowy album o Magdeburgu. Z prawej — dyrektor biura WBN — H. Czajkowski. Fot. A. Pęczalski

Z myślą o lecie
Rozdym. Do letnich rajów jest za daleko, ale zanim wyruszą na nie rodzimcy kieleccy krajoznawcy, warto się przygotować. Z pomocą przychodzi więc na sejmiku dojazdowego Długoletniego Damu Kultury, gdzie budują pływające jednostki. Koszt każdej z nich — ok. 30 tys. zł, ale sposobem gospodarczym wypada to znacznie taniej. Pracownicy kierują instruktor Piotr Wykrota, jedyny radomski posiadający stałą odznakę Zasłużonego Pracownika Morza. (aw)

Konkurs działkowców
Kielce. W ramach akcji „Kieleccy kryją” na terenie województwa kieleckiego, wojewoda kielecki, Antoni Polowiński, przekazał na najdłuższym odcinku działki w województwie. Podziękowania składają w marcu przyszłego roku. Przewodniczącym sąsiadów, w tym trzy dni o rodach mieszkających i trzy dni o rodach mieszkających. (mach)

M. Kopernik w twórczości W. Paciaka
Radom. W obrotach Muzeum Regionalnego ośrodka została interesująca wystawa: „Mikołaj Kopernik w twórczości Władysława Paciaka”. Jest to jedyne na domowych używanych: organizatorów z okazji 500 rocznicy urodzin wielkiego astronoma. W 47 pracach artysty przekazał w pięknej formie, w formie jak i efektywnie odkrycia. (Jut)

Przedstawiciele firmy angielskiej w „Dozachemie”
Płock. W Zakładzie Działalności Budowy Aparatury Naukowo-Badawczej „Dozachem” go-

Min. A. Karjalainen przybył do Polski

Wczoraj z kilkudniową wizytą przybył do Polski min. spraw zagranicznych Finlandii — Ahti Karjalainen z małżonką.

Na warszawskim lotnisku gościł go minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski.

W godzinach południowych minister spraw zagranicznych Finlandii — Ahti Karjalainen złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych Stefanowi Olszowskiemu. (PAP)

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Słowo Słudu

Nakład: 201.743

Cena 1 zł

ROK XXV nr 55 (3477)

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

KIELCE, 24 LUTEGO 1974 R.

Ojczyźnie w jej XXX-lecie Tak rodzi się czyn

Czyn produkcyjny, którym społeczeństwo wita XXX-lecie Polski Ludowej, nabiera w województwie kieleckim cech po-

ważności. Różnorodne inicjatywy będące wynikiem głębokich przemysłów, zarówno zespołów jak i poszczególnych pracowników mają na celu tworzenie warunków sprzyjających osiąganiu coraz lepszych wyników pracy. Piszę o tym, jak rodzi się obywatelska inicjatywa w Zakładach Metalowych „Predom-Mesko” w Skarżysku.

Zaczyna się od rozmów w poszczególnych brygadach. Później możliwości podjęcia czynów rozważano na Oddziałowej Organizacji Partyjnej, wreszcie przedstawiono propozycję w Komitecie Zakładowym partii. Na początku lutego zrodziła się decyzja o podjęciu dla uczczenia XXX-lecia PRL czynów produkcyjnych, którymi zalogą „Predom-Mesko” przysporzy dodatkowo wiele wartości materialnych naszej gospodarce.

— Chcemy, by każdy pracownik, szczególnie obecnie, w jubileuszowym roku, znał dobrze stawiane mu zadania, rozumiał, czemu służy i dysponował środkami pozwalają-

DOKONCZENIE NA STR. 2

Konflikta broni i amunicji we Włoszech

RZYM. Polska włoska odzyskała duży ładunek broni i amunicji, które zostały przemycone na teren tego kraju. Rzecznik policji oświadczył, że broń była przeznaczona dla bandyckiego gangu działającego w okolicach Rzymu. Aresztowano jedną osobę pod zarzutem przemytu broni, ale szesnastu policjantów, w całej akcji uczestniczyli wielu innych. Skonfiskowano 28 pistoletów maszynowych, 10 tys. sztuk amunicji oraz 12 innych sztuk broni.

Na XXX-lecie PRL Kielecczyzna uporządkowana i czysta

◆ Sołtys w Złotej Wodzie

◆ Rolnik z Balbinowa

Wśród wielu tysięcy gospodarstw wybrał się z naszego regionu dwóch gospodarzy, z których przykład winni brać inni. Dla nich akcja „Porządek” nie jest sloganem, lecz życiową potrzebą.

250 ton konstrukcji mostu Łazienkowskiego ze Starachowic

Nagrody

Osiemnaście. W Osiemnaście Zakładach Materiałów Ogólnobudowlanych do wyprodukowania 13 ton. Na kieleckim przedsiębiorstwie, które otrzymało nagrodę, z kieleckiego funduszu, który w r. ub. wyniósł 1.640 tys. zł, jest o 10 proc. wyższy niż w 1972 r., zostało się 210 pracownikom OZMO.

Polscy parlamentarzyści w Finlandii

HELSINKI. Przewodniczący parlamentu Finlandii Viero Johansson Suominen przyjechał do delegacji Sejmu PRL, przebywając z wizytą oficjalną w Finlandii. Y. Suominen zapoznał się z działalnością parlamentu i delegacji parlamentarnej PRL, wiceprezesa Sejmu Halimę Skibielową przekazała gościnne powitanie od polskiego Sejmu i jego władz.

Protest Ministerstwa Spraw Zagranicznych DRW

HANOI. Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych DRW złożył oświadczenie, w którym wyrażono protest przeciwko utworzeniu amerykańskiej bazy wojskowej na wyspie Diego Gar-

cia, na Oceanie Indyjskim. Ministerstwo Spraw Zagranicznych DRW domaga się odstąpienia od planu budowy tej bazy.

Thieu zdymisjonował 10 generałów

SAIGON. Świat radziemu zgodził się zdymisjonować 10 generałów swej armii. Agencja

Ze świata — w skrócie

Reuters przypomina, że nastąpiło to wkrótce po kolejnej „secesji” z wojska.

Przemówienie W. Brandta

BONN. Kanclerz NRP, Willy Brandt, w przemówieniu wygłoszonym w Hamburgu oświadczył, że polityka zjednoczenia Niemiec w Europie i pokojowego doboru-

Prezydent Sadat zaproszony do Japonii

KAIR. Dziennik kairski „Al-Ahram” poinformował, że prezydent Egiptu Anwar Sadat zaproszony został do złozenia wizyty w Japonii. Zaproszenie to przekazał premier Kakuei Tanaka w czasie spotkania z wicepremierem Egiptu Mohammedem Hattemem. Daty wizyty prezydenta Sadata nie poda-

Podróż K. Waldhorma

ATLANTA. Sekretarz generalny ONZ Kurt Waldheim, odwiedzając podróż po krajach afrykańskich, przybył w sobotę z jednodniową wizytą do Dahomeju.

Odpowiadając na pytanie dziennikarzy K. Waldheim wyraził o-

cenę wkład krajów afrykańskich w dzieło umiędzynarodowienia

świata, a także o znaczeniu umi-

ędzynarodowienia w rozwija-

niu konfliktu bliskowschod-

niego.

W 56 rocznicę powstania Armii ZSRR

Hold poległym żołnierzom radzieckim sił zbrojnych

Wczoraj w 56 rocznicę powstania radzieckich sił zbrojnych przed pomnikami przyjaźni i braterstwa, w miejscach upamiętnionych wspólną walką z hitlerowskim najazdem, na cmentarzach i grobach żołnierzy radzieckich poległych w bojach o wyzwolenie

Polski zaciągnęto warty honorowe, złożono wieńce i kwiaty.

Cmentarz-Mauzoleum Żołnierzy Radzieckich w Warszawie. Spoczywa na nim około 23 tysięcy żołnierzy radzieckich, poległych w przedpolach stolicy.

Godz. 10.30 — orkiestra reprezentacyjna garnizonu m. st. Warszawy gra hymn ZSRR i Polski. Przy gi-

uchym loskości wzięli do o-

belisku zbliżają się delegacje z wieńcami. Wieńce od OK

FJN składają: członek Se-

kratariatu KC, kierownik

Wydziału Zagranicznego KC

PZPR — Ryszard Frelek,

członek Prezydium NK ZSL

DOKONCZENIE NA STR. 2

Narada w CRZZ

Dalszy rozwój żywienia w zakładach pracy

Wczoraj w CRZZ odbyła się narada nr aktualnych problemów i dalszego rozwoju żywienia w zakładach pracy. Mimo że w ostatnich latach przybyło wiele placówek gastronomicznych, nadal jest stan niewystarczający w stosunku do potrzeb.

W związku z dalszym wzrostem zainteresowania żywnością w zakładach, za jedną z najbardziej racjonalnych jego form organizacyjnych uznano duże sto-

łówki międzyzakładowe, stu-

żące również członków rodzin

pracowników. Niezbędny jest

równocześnie dalszy rozwój

tanich form żywienia w ga-

stronomii otwartej. (PAP)

Na zdjęciu: wieńce pod pomnikiem Wdzięczności w Kielcach składają delegacje KW, KP i KM PZPR. Fot. Z. Jonko

Plenum Rady Głównej FSZMP

Młodzież w obchodach jubileuszu Polski Ludowej

Wydajniejsza praca, lepsza nauka, aktywność społeczna — tym właśnie młode pokolenie Polaków akcentuje swój udział w obchodach XXX-lecia Polski Ludowej. Sprawy te były 23 bm. tematem plenarnego posiedzenia Rady Głównej Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej. W posiedzeniu wziął udział sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukaszewicz.

Myśli zawarte w tezach Komitetu Centralnego PZPR przedstawionych w związku z jubileuszem naszego kraju w pełni odpowiadają dążeniom i aspiracjom współczesnego pokolenia młodych Polaków. Zostało to podkreślone zarówno w referacie jak i wystąpieniach reprezentantów młodzieży. Chcą oni — mówiono na plenum — tak

DOKONCZENIE NA STR. 2

Proces o zabójstwo lekarki z Płocka

23 bm. w trzecim dniu procesu toczącego się przed Sądem Wojewódzkim dla woj. warszawskiego, oskarżony o zabójstwo lekarki z Płocka wyjaśnił sposób zdobycia dokumentów na nazwisko Zygmunta Bielaja. Zgodnie z jego wersją — miał on sobie wyrobić dowód osobisty na podstawie cudzej karty repatriacyjnej.

Sąd przychylił się do wniosku obrony i postanowił wrócić się do sądu kryminalistyki KG MO o uzupełnienie ekspertyzy porównawczej zdjęć zrobionych w Warszawie w Płocku, który stanowił jedno z miejsc kontaktów między młodym a kobietą.

Sąd sądził, że w procesie Zygmunta Bielaja, w którym Iwona Sleski i jego żona Marii Bielaj do 26 bm. w dalszym ciągu mają składać wyjaśnienia oskarżeni. Pierwszą świadkowie — jak się oczekuje — zostaną przesłuchani przed sądem 28 bm.

DOKONCZENIE NA STR. 2

Prognoza pogody

Dziś zachmurzenie umiarkowane, okresami duże i miejscami opady deszczu, przeważnie o charakterze przelotnym. Temperatura maksymalna od plus 3 stopni na wschodzie i plus 5 w centrum do plus 10 miejscami na zachodzie. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich.

Dziś kłosek „Ruch” w całym kraju rozpoczynają sprzedaż kłosa milionów losów wielkiej loterii fantowej, z której dochód został fundusz budowy pomnika-szpitala Centrum Zdrowia Dziecka. Losy, z których oplaty wygrają, kosztować będą po 10 zł. Wewnątrz każdego z nich zamieszczona będzie jedna z trzech pozytywnych informacji:

◆ otrzymanie 10 zł na budowę Centrum Zdrowia Dziecka

◆ wygranie 10 zł

◆ sprawdzić wynik w tabeli wygranych

Ta ostatnia informacja oznaczać będzie, że nabywca losu stał się posiadaczem jednej z nagród rzeczowych, spośród któ-

rych znajdują się tak atrakcyjne wygrane jak samochody „fiat 125 p” i „fiat 126 p”, cła-

nik „ursus C-3000”, 1. dzik-3, telewizory „beryli”, micromini-

lodówki, pralki, radiodiodniki, maszyny do szycia, sokowirówki, odkurzacze i inne.

Wprawdzie w tej loterii nie każdy los wygrywa, ale nawet te „puste” nie są przegrane, bo-

wiem stanowią cegiełkę na budowę pomnika-szpitala. Organizator loterii — Komitet Budowy CZD — spodziewa się, że do-

chód z loterii wzbogaci społeczne konto budowy szpitala w Międzyzdrojach. (PAP)

Wielka Loteria

CENTRUM ZDROWIA DZIECKA

Dziś kłosek „Ruch” w całym kraju rozpoczynają sprzedaż kłosa milionów losów wielkiej loterii fantowej, z której dochód został fundusz budowy pomnika-szpitala Centrum Zdrowia Dziecka. Losy, z których oplaty wygrają, kosztować będą po 10 zł. Wewnątrz każdego z nich zamieszczona będzie jedna z trzech pozytywnych informacji:

- ◆ otrzymanie 10 zł na budowę Centrum Zdrowia Dziecka
- ◆ wygranie 10 zł
- ◆ sprawdzić wynik w tabeli wygranych

Ta ostatnia informacja oznaczać będzie, że nabywca losu stał się posiadaczem jednej z nagród rzeczowych, spośród których znajdują się tak atrakcyjne wygrane jak samochody „fiat 125 p” i „fiat 126 p”, cła-

nik „ursus C-3000”, 1. dzik-3, telewizory „beryli”, micromini-

lodówki, pralki, radiodiodniki, maszyny do szycia, sokowirówki, odkurzacze i inne.

Wprawdzie w tej loterii nie każdy los wygrywa, ale nawet te „puste” nie są przegrane, bo-

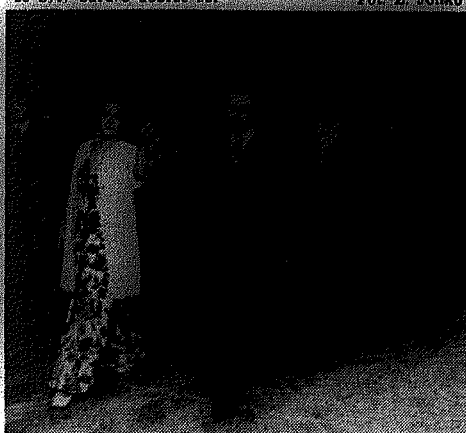
wiem stanowią cegiełkę na budowę pomnika-szpitala. Organizator loterii — Komitet Budowy CZD — spodziewa się, że do-

chód z loterii wzbogaci społeczne konto budowy szpitala w Międzyzdrojach. (PAP)

Studniówki...

Biejący miesiąc upływa w szkołach średnich pod znakami tradycyjnych już studniówek. W ułudę sobotę uczestniczący w dwóch takich imprezach — w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 i w III Liceum Ogólnokształcącym im. Norwida w Kielcach. Z przyjemnością stwierdziliśmy, że były bardzo dobrze zorganizowane. Sale i korytarze szkolne ładnie i pomysłowo udekorowane, młodzież „odstawiona na sto dwa” występy artystyczne i wiele różnych innych dodatkowych atrakcji przyczyniło się do miłej atmosfery zabawy, które uczestnicy będą długo wspominać.

ganzowane. Sale i korytarze szkolne ładnie i pomysłowo udekorowane, młodzież „odstawiona na sto dwa” występy artystyczne i wiele różnych innych dodatkowych atrakcji przyczyniło się do miłej atmosfery zabawy, które uczestnicy będą długo wspominać.

„Polonesa czas zacząć”. W pierwszej parze dyrektor ZSZ — mgr Mieczysław Krzosa z uczennicą klasy V a — Beatą Maciewiczą.

Nauwężone w czasie tańca sily trzeba było zregenerować w czasie obfitej kolacji.

W Liceum im. Norwida młodzież zaprezentowała piosenkę „Hamleta”.

Na tie pomysłowej dekoracji w Zespole Szkół Zawodowych warto było zrobić pamiątkowe zdjęcie.

Wśród wielu zadań, jakie ma w tym roku sfinalizować nasz gospodarka, do rzędu najważniejszych należy niewątpliwie ta, która przyniesie nam handel zagraniczny. Z trzech co najmniej względów. Po pierwsze bardzo szeroko rozwarty się w ub. roku rynek międzywartości importu, zwłaszcza z wysoko rozwiniętych krajów kapitalistycznych, a wartości polskiego eksportu na te rynki.

O broty naszego handlu zagranicznego wyszły w roku ub. 47,5 miliarda złotych dewizowych, zwiększyły się więc w stosunku do roku 1972 o 26 proc. Jednakże wzrost importu wyniósł ok. 32 proc. (w roku 1972 ponad 21 proc.), podczas gdy eksportu ok. 18 proc. (w r. 1972 — 17 proc.). W stosunkach z krajami niesocialistycznymi import zwiększył się o ponad 5 miliardów złotych dewizowych, natomiast eksport tylko o niespełna 2 miliardy — powstała więc wysoka saldo ujemne. Trudno o przed się wrażeń, że przy częstym korzystaniu z możliwości eksportowej na tych rynkach nie wszystkie nasze szanse zostały racjonalnie wykorzystane. Dotyczy to w pierwszym rzędzie możliwości kooperacyjnych, które w wielu przedsiębiorstwach były do tychczas zdecydowanie zaniedbane. Należy również — jak na to wskazywał na krajowej nara-

czniliśmy naszą gospodarkę, także pod kątem szeroko pojętego eksportu, kromikarski sposób myślenia niektórych handlowców więcej przynosił szkody niż pożytku.

Z tego co wyżej powiedziane wynika, że zadaniem handlowca jest tylko wysuwanie ofert, które nie odpowiadają potrzebom, a nie na warunki płatności, termin dostawy, gwarancje, spadek koniunktury w krajach zachodnich możliwości te zwiększa, podobnie jak stwarza szanse wykorzystania dodatkowych korzyści (kooperacja, transakcje związane itp.).

W eksporcie jest znacząca. Dla jego efektywności ma znaczenie przede wszystkim uzyskana cena i korzyści

na zostaną koszty własne producenta, np. przez mniejsze zużycie surowca na jednostkę produkcji, albo przez zwiększenie sortu, czyli lepsze wykorzystanie partii maszynowej. Bo, cena uzyskiwana nie zależy wyłącznie od umiejętności negocjacyjnych handlowców — chociaż, jak już podkreślano, liczą się one niemało — ale od zwiększonej funkcjonalności, trwałości czy choćby wyglądu estetycznego danego wyrobu. W wielu też przypadkach, np. przy kosmetykach, artykułach rolnospożywczych i in. decydującą rolę gra opakowanie.

Co więcej, niełatwo również o przydatny wskazujący, że można za jednym niejakim zamachem uzyskać i obniżenie kosztu własnego, i wzrost ceny eksportowej. Najbardziej typowym jest od lat chyba bezskuteczny cyfrowany przez prośbę przykrodo jest obniżenie wagi maszyn, zwłaszcza obrotowych. Wiedoma powszechnie, że im maszyno słabsza, do tego samego celu jest łatwiejsza — a więc zalegająca mniej powierzchni użytkowej w hali fabrycznej czy w warsztacie — tym cena jej jest

LISTY do Nieznajomej

BEZKARNOSC ZDEMORALIZUJE KAZDEGO, o najszybciej młodych. Nie musi to być zarażenie wielką karą, najszybciej wystarczy przegrana, upomnienie, krytyka złego postępowania. Zależy zresztą od wagi wykroczenia. W listach do redakcji, wydrukowanych w „Polityce”, po artykule „Nauczyciel ma zawsze rację”, przeczytałem wypowiedź nauczyciela: „Podczas przerwy młoda nauczycielka ma dyktur. W ubikacji uczniowie palą papierosy. Nauczycielka piewa drzw, aby ich upomnieć, a jeden z nich rozpina spodnie i mówi: chce pani widzieć. Zawstydzona z płaczem wychodzi na korytarz, a uczniowie w śmiech: Co z takim zrobić?”

Wyrzucić, oczywiście wyrzucić ze szkoły. Bez potyczkowania się. Posłać do zakładu specjalnego dla młodzieży trudnej i traktować z całą surowością, zamykając drogę do stacjonarnych studiów.

Czy nie denerwuje Panią to absolutna bezradność nauczycieli wobec uczniów kłopotliwych, aroganckich, bezczelnych? O tym mówi się powszechnie, o tym mało przeczytać w gazetach. W doskonałym artykule w „Słowie” pod tytułem „Obłędne noce kuc...” pisał Adam Hołdys: „Pomyślmy trochę więcej o warunkach nauki w przepięknych klasach, czyli o zwykłym szkolnym bhp, zastanówmy się też nad przyczynami rozwydrzenia części uczniów, którzy znany od stuleci przywilej szkolnego dokazywania zamienili w trwałe nieposłuszeństwo i lekceważenie nauczycieli...”. Niestety, administracja szkolna, a raczej szerzej oświatowa, jest w tej sprawie równie niemrawa, jak w wielu innych.

Dobrodziejstwo powszechności nauki, równego startu, szansa dla każdego zdobycia wiedzy i miejsca w społeczeństwie odpowiedzialnego pracownictwa i zdolności, to trwałe kierunki realizacji zasady socjalistycznej sprawiedliwości społecznej. Tego dobrodziejstwa nie mogą dewaluować i obniżać uczniowie zdemoralizowani. Dwóch, trzech takich w klasie i koniec z nauką, wychowaniem, a często i z... nauczycielem.

Laureatka pierwszej nagrody „Życia Literackiego” w konkursie „Jaka powinna być kultura i oświata na tzw. „provincji”, nauczycielka Aniela Książek, opisuje środowisko szkolne w małych miejscowościach. Zasmucający obraz. Zawiść, plotki, rozrabianie się wśród nauczycieli, a do tego jeszcze wrogosć rodziców. Autorka wymienia warunki, które mogą zmienić tę sytuację, uwalniając jednak, że należy: „Wspierać, pomagać, leczyć, dokonywać nawet bolesnych operacji: przede wszystkim jednak... trzeba podać przykład. W żadnym wypadku nie wolno ich straszyć... ale ponad wszystko potrzeba dobrej organizacji szkolnictwa i administracji terenowej...”

Jakże ta praca konkursowa koresponduje z książką Stanisława Krawczyka „Współpraca i współżycie w zespołach nauczycielskich”. Badania wykazały, że jest fatalnie. Polowa ankietowanych nauczycieli chce zmienić szkołę, bo zła w niej organizacja pracy, słabe warunki lokalowe i tak dalej. Zie się dzieje w zespołach nauczycielskich, bo mają wywołując o poziom nauczania jest niewłaściwa o populizm wśród uczniów, o względy rodziców, a przede wszystkim o dobrą markę u władz zwierzchnich. Jednocześnie bardzo dużo nauczycieli z poją pracę społecznie, bierze czynny udział w życiu politycznym środowiska. Dają jeszcze od siebie, jest to chyba najjaśniejsze doświadczenie się grupa zawodowa.

Nie trzeba, proszę Pani, być lekarzem, psychologiem, aby domyślić się o środowisku nauczycielskim silnych napięć psychicznych. Niestety, napięcia te, jak wynika z licznych publikacji prasowych, potęgowane są przez nieudolną administrację w inspektorat. Zamiast łagodzić konflikty, rozdawać im, uspokajać — daleka się nieporęcznej ołwy do ognia. Wśród skarg napływających do władz terenowych powoływać procent stanowi tematyka szkolna, a administracja oświatowa nie chce z faktu tego wyciągnąć wniosków, przede wszystkim pod swoim adresem.

To przecież właśnie ludzie z inspektoratów powinni wiedzieć, jak ciężki, jak wyczerpujący nerwowo jest zawód nauczycielski, jak czuli się pedagodzy na każdej niesprawiedliwości, każde miżanie się słów z czynami. Tymczasem także często toleruje się nieuczciwość, bałaganiarstwo, stroniactwo, wygodnictwo. W jednym wladnie z tych listów pisałem o złych praktykach w pewnej szkole i nikt nie zainteresował się gdzie, co i kiedy. Milczenie, chowanie głowy w piasek. Takie wtedy, gdy sprawa nie staje się publiczną. Do jednego z inspektoratów wpłynął meldunek, w którym, między innymi, napisano, że zastępca dyrektora szkoły zajął salę przeznaczoną na gabinet dydaktyczny, a stomatolog nie zgodził się na pomieszczenie zastępcze. W efekcie szkoła straciła dentystę. Sprawa wydaje się prosta: inspektorat oczywiście nie zwlekał jej szybko i sprawnie.

Z raportu pod tytułem „Nauczyciel ma zawsze rację”, zamieszczanego w „Polityce”, również wynika, że inspektorzy w Działkowie nie stonali na wysokości zadania w sporze między ojcem ucznia a radą pedagogiczną szkoły wiejskiej. Decyzja tej rady jednemu z uczniów obniżono stopień z zachowania na świadectwie końcowym, za świadome ukrywanie sprawców kradzieży słodczych w miejscowym sklepie. Jeden z inspektorów natomiast, badający sprawę, nie będąc pewien czy syn skartkowanego się ojca był w kradzieży w jakikolwiek sposób zamieszany, zalecił kierownictwu szkoły zmianę oceny. Później jednak, już w sądzie wycofał się z tego stanowiska.

Bhp w szkole! Oto jest problem. Od spokoju nauczycieli zależy wyniki nauczania. Czy rozumieją to dyrektorzy i rodzice!

EFEKTYWNOŚĆ w handlu zagranicznym

JAN BRZESKI

dzie aktywu gospodarczego i sekretarz KC, tow. Edward Gierk — dążyć do uzyskiwania lepszych cen za towary eksportowane, poprawić efektywność naszego handlu z rozwiniętymi gospodarkami krajami kapitalistycznymi.

Import nie mający pokrycia w eksporcie zwiększa wprowadzie dochód narodowy do podziału, ale nie dochód wytworzony; jest to więc swego rodzaju weksel, który trzeba wykupić i to im prędzej, tym lepiej. Taki import ma być zniszczą korzyści — zwłaszcza import inwestycyjny — pod warunkiem jednak, że będzie używany w rozsądnych granicach.

Tak dużych rozpiętości na dłuższą metę nie wytrzyma żadna gospodarka i dlatego trzeba zmniejszyć istniejące różnice w tempie wzrostu charakterystycznego dla obu stron handlowego medalu. A ponieważ nie chcemy — i słusznie — radykalnie obniżyć, wzorem przeszłości, tempo wzrostu importu, konieczne jest wydolne zwiększenie zadań eksportowych.

Niezależnie od innych zobowiązań, wymagających powołania „kuchniowego” zwiększenia woluminu eksportowego do o-wych krajów towarów, szczególnie za strony przemysłów przetwórczych, a zwłaszcza elektromaszynowego. Sam węgiel — na wet łącznie z miedzią siarką — sprawy jeszcze nie zalewają. A są to, jak ogólnie wiadomo, rynki trudne, które wobec związane go z kryzysem energetycznym o- adnego spadku koniunktury w Europie zachodniej mogą stać się jeszcze trudniejsze.

M ożliwe korzystne uproszanie na rynkach stojących do dyspozycji masy towarowej jest oczywiście zadaniem handlowców, ale warunkiem ich działania jest, aby ta masa była i to w jakości, nadającej się dla zaspokajania potrzeb wybrednego bądź co bądź klienta. Wprawdzie ludzie z handlu zagranicznego zgodnie twierdzą, że są w stanie sprzedać absolutnie wszystko, co do się zobowiązać, zyskić lub wymierzyć, ale już na przykład: po jakiej cenie? odpowiedź bywają bardzo rozbieżne. Po drugie — efektywność w handlu zagranicznym jest pojęciem złożonym, inaczej ono wygląda w imporcie, inaczej w eksporcie. W imporcie — zwłaszcza maszyn i urządzeń — sprawą zasadniczą jest przydatność danego urządzenia dla gospodarki, możliwości, jakie ono stwarza. O-cena taka wykracza poza kompetencje aparatu handlu zagranicznego i — powiedzmy szczerze — nie zawsze miała w ogóle miejsce. Stąd sporo urządzeń importowanych — bądź niepotrzebnie, bądź przedwcześnie, bądź nie w sposób kompleksowy (ten, przy uwzględnieniu całego cyklu produkcji).

Element kolejny efektywności zakupu — to nowoczesność i wydajność technologiczna urządzenia, rola jaką spełnia w postępie technicznym. Dalej — surowa handlowców — cena. Bywało, że ten element uznawano za najbardziej istotny. Nie sadzę, by było to słuszne. Szczególnie ten, kiedy z rozmachem unowoc-

(dla nas) warunki płatności. A by eksport był efektywny, musi on przynajmniej pokrywać koszty produkcji danego towaru, wliczając w to i ceny zużytego surowca, pracy konstruktora itp., ale nie podatki i wieloznaczne koszty. Jak to osiągnąć? Było w zwyczaju, efektywność eksportu sprawdza się także przez porównywanie cen uzyskiwanych przez nasz handel zagraniczny z cenami uzyskiwanymi na domy rynku przez innych dostawców. Są to oczywiście porównania dość przybliżone, ponieważ z uzyskanymi wynikami handlowymi nikt się specjalnie nie offizuje, i wy-rób wyrobowi nierówny, a przy zdobywaniu nowego rynku z góry trzeba zakładać potrzebę wku-pienia się czymś (jeśli nie wyrażnie lepszą jakością to ceną) w jego łaski.

Wreszcie po trzecie: jak czytelnik już mógł się zorientować, efektywność w handlu zagranicznym nigdy niemal nie jest wynikiem pracy jednej branży czy nawet jednego resortu, ale wymaga ścisłego współdziałania wielu. Kooperacja między przemysłem a przedsiębiorstwami importu i eksportu jest w handlu zagranicznym nieodzowna, a me toż, każdy sobie rzeknie skrobie” daleko się tu nie zajdzie.

M ówiliśmy poprzednio o efektywności cenowej jako wyniku porównania uzysku dewizowego z kosztami produkcji. Ale przecież przy takiej samej cenie efektywność może być znacznie większa, jeżeli obni-

wysza. Ale nasi projektanci z uporem puszczali mimo uszu wszelkie krytyczne uwagi na temat „nadwagi” ich konstrukcji. Ostatnio, co prawda, zaczęło się i w tej dziedzinie coś nie coś zmieniać na lepsze. Być może zastąpiono jakieś antyczne normy przydatkowe w centrali żelazą i stali białej przystosowanymi do drugiej dekady XX wieku, może też projektanci otrzymali wynagrodzenie w zależności od wagi swoich konstrukcji, więc nie ich nie obchodziłyby dzienniki sile dasy, a teraz, te przepisy zmieniono. W każdym razie coś się ruszyło. Leży w interesie naszego eksportu, by ruszyło „na całego”.

S umując: eksport jest swego rodzaju popieraniem lokum-sowym dla całego gospo-darki, dla jej prężności i dojrzalości produkcyjnej. Im trudniej-szy rynek, tym lepszy to sprawdzian. Jeszcze parę lat temu na-sze słabości strukturalne w eksporcie na wymagające rynki mia-ły, być może, swe uzasadnienie w nieadekwatnych technologiach. Obecnie, przynajmniej dla dużej części zakładów przemysłowych, tego uzasadnienia już nie ma. Ołbrzymi import stędił przecież na ich benefis. Szumnie jest więc żądanie, udokumentowane i uznane za realne przez przedstawicieli gospo-darki na krajowej narodzie: żądanie, by nowe urządzenia i no-we technologie znalazły pełniejszą niż dotychczas odbicie w naszym eksporcie.

(Interpres)

SOFIA — CENTRUM PRZEMYSŁOWE
Millionowa Sofia jest jednym z największych ośrodków bułgarskiego przemysłu: wytwarza się tu 20 proc. produkcji przemysłowej kraju. Na czoło wysuwa się przemysł maszynowy, którego wyroby stanowią czwartą część produkcji przemysłowej stolicy. Większość z produkowanych tu obrabiarek, wózków akumulatorowych, maszyn budowlanych, aparatów chłodniczych itp. przeznaczona jest na eksport.

Sofia daje także około 20 proc. krajowej produkcji przemysłu tekstylnego. W stolicy Bułgarii rozwija się także przemysł spożywczy, gumowy, obuwniczy i poligraficzny.

RUMUŃCY GÓRNICY W 50 KRAJACH

Z 50 krajami współpracuje Rumunia w dziedzinie przemysłu wydobywczego. W wielu krajach Azji i Afryki rumuńscy specjaliści przeprowadzają badania geologiczne i prace wiertnicze. Tak np. w Algierze pomagają w wydobywaniu ropy naftowej na Saharze i w innych rejonach. Obecnie rozpoczynają prace badawcze w Libii i Iraku. Wysoką ocenę uzyskali sobie fachowcy z Rumunii także na Kubie, w Brazylii, Argentynie i Wenezueli. Warto podkreślić, że największy szczyb w Ameryce Łacińskiej, znajdujący się w Argentynie, został zbudowany właśnie przez Rumunów.

450 GATUNKÓW PAPIERU Z NRD
450 różnych gatunków papieru i kartonu produkuje przemysł celulozowo-papierniczy w NRD — kraju specjalizującym się w tej branży w ramach RWPG. Przemysłowa w ostatnich latach rekonstrukcja zakładów papierniczych pozwoliła zwiększyć produkcję papieru o 100 tys. ton w ciągu roku.

Plany rozwoju tej dziedziny przemysłu do roku 1980 przewidują dwukrotny wzrost produkcji i osiągnięcie 1,5 mln ton rocznej produkcji. Zakłada się przy tym znacz-

gramu „Ziguli”, co roku dostarczając do ZSRR 18 rodzajów części i elementów dla 300 tys. samochodów. Ostatnio węgierskie zakłady przystąpiły do produkcji części do nowego polskiego samochodu „fiat 128p”. Umowa na lata 1974-75 przewiduje dostawę wartości 47 mln rubli. W zamian Węgry otrzymają z Polski do roku 1985 ponad 50 tys. samochodów.

BAMBUSOWE WĘDKI Z CZECHOSŁOWEJ

Przedsiębiorstwo „Znak” w Hradec Kralowem w Czechosłowacji jest producentem bambusowych wędek i pływaków, które cieszą się dużym powodzeniem w Norwegii, Belgii, NRD, Kanadzie, Szwecji, Holandii i wśród wędkarzy wszystkich krajów socjalistycznych.

Z bambusa importowanego z Japonii i Wietnamu produkowane jest 11 rodzajów wędek w pięciu rozmiarach.

NOWE OBIEKTY ENERGETYKI JADROWEJ

Produkcja energii elektrycznej w radzieckich elektrowniach atomowych zwiększyła się w ubiegłym roku o połowę w porównaniu z rokiem

1972. Powstały nowe elektrownie atomowe w kręgu polarnym — na Półwyspie Kolskim oraz na Kamczatce. Zakończono montaż czwartego bloku energetycznego w elektrowni Nowoworoonekiej. W tej samej elektrowni rozpoczęto instalowanie kolejnego wielkiego bloku o mocy 1000 MW. Podobny agregat zostanie wkrótce zmontowany w elektrowni kurskiej. Wprowadzane są także nowe typy reaktorów, m.in. pracujące na trybie neutronach. Elektrownie, wyposażone w taki reaktor o mocy 350 MW, uruchomiono już na półwyspie Mangysziak.

NOWE ZŁOŻA NAFTY NA KUBIE
Siedem nowych złóż ropy naftowej odkryto ostatnio na Kubie przy pomocy radzieckich specjalistów. Zakończono badania geologiczne największych pokładów w okręgu Cristales, z których pochodzą połowa wydobywanej obecnie na Kubie ropy. Prace poszukiwawcze będą prowadzone także na morzu u wybrzeży kubkańskich.

Co roku przebywa na Kubie około 300 specjalistów radzieckich, przy ich współpracy prowadzone są prace geologiczne związane z poszukiwaniem ropy, gazu ziemnego, niklu, boksytu, złota i miedzi. Kubaiscy fachowcy odbywają także praktyki w największych radzieckich ośrodkach eksploatacji ropy naftowej, na Syberii i w Azerbejdżanie.

(INTERPRES)

W krajach RWPG

ny wzrost produkcji papieru fotograficznego, kart perforowanych dla maszyn cyfrowych a także surowców dla przemysłu opakowaniowego. Wzrosnąć także produkcja celulozy — z obecnych 420 tys. ton do 620 tys. ton w roku 1980. Modernizowane w dalszym ciągu zakłady wyposażone zostaną w wysokowydajne maszyny, zmniejszy udział surowca drzewnego (obecnie wynosi on 40 proc.) na korzyść makulatury.

WĘGERSKIE CZĘŚCI DLA „ZIGULI” I „FIAT 128P”
Pięć węgierskich zakładów uczestniczy w realizacji pro-

dukcji energii elektrycznej w radzieckich elektrowniach atomowych zwiększyła się w ubiegłym roku o połowę w porównaniu z rokiem

ZDJĘCIE TYGODNIA

Ta pełna uroku blondynka, to angielska modelka, Christine Donna, która demonstruje strój plażowy na najbliższy sezon letni.

1. KOBIETA W FILATELISTYCE (I)

Zbliża się Międzynarodowy Dzień Kobiet. Wyprzedzając nieco to święto, pragniemy zwrócić uwagę filatelistów na ten jeden z niewątpliwie ciekawych i jednocześnie rzadko zbieranych tematów. Dostępność większości walorów i ich przystępna, poza nielicznymi wyjątkami, cena to dodatkowe „plusy”, które powinny przyciągnąć do filatelii. Duża różnorodność tematyczna pozwala na ciekawą opracowania i na najróżnorodniejsze ujęcia tematyczne.

Na podstawie wieloletnich prób pan mgr Sławomir Olek z Olsztyna sugeruje na łamach Biuletynu Informacyjnego PZF Okręgu Lubelskiego (nr 3, marzec 1971), iż najracjonalniej będzie ująć całość walorów wg następującego schematu: 1. Światowe kobiety, 2. Praca kobiet, 3. Kobieta w sztuce, 4. Kobieta w walce, 5. Macierzyństwo, 6. Kobieta w sporcie, 7. Odpoczynek i turystyka, 8. Postacie allegoryczne.

Oczywiście nazwy poszczególnych części — podkreśla autor — podane są w formie umownej, obrazującej bardziej rodzaj gromadzonych walorów niż wymowę ich treści. Osobniczo — pisze autor — odradzałbym zbieranie wszystkiego. Ogromne bogactwo materiału w postaci tak znacznych jak i kasowalników spowodowałoby, że zbiór taki w całości nie mógłby liczyć na większe szanse na nasyconych wystawach i pokazach. Początkujący filatelista opracowując np. 100 do 150 kart wypracowanych z konieczności przedstawia całość bardzo powierzchownie. Zbieracz zaważający gromadzić może stosunkowo łatwo kilka tysięcy walorów, a objętość zbioru

przekroczy szybko możliwości ekspozycyjne go w całości na wystawie.

Stosunkowo łatwym do opracowania jest temat „Kobieta w sporcie”. Często proponowałbym podzielić na trzy części: 1. Propaganda sportu, 2. Sport rekreacyjny, 3. Sport wysportowy. Ostatnią część, najbardziej w znaczni i kasowalnik, należałoby ułożyć według dyscyplin sportowych, poszczególnych konkurencji czy nawet ich przebiegu. W tak ułożonym zbiorze łatwo dostrzec, że kobiety uprawiają niemal wszystkie dys-

cypliny sportowe, a niektóre, jak np. gimnastyka artystyczna — wyłącznie. Przedkład materiału filatelistycznego wykazuje, że największy udział kobiet w sporcie ma miejsce w krajach socjalistycznych. Świadczy to o awansie społecznym kobiet w tych własnych krajach.

Również niezbyt trudnym byłby temat „Praca kobiet”. Celem takiego zbioru byłoby ukazanie udziału kobiety w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Zebrany materiał proponowałbym podzielić według następujących dziedzin: 1. Gospodarstwo domowe, 2. Rolnictwo i leśnictwo, 3. Przemysł, 4. Budownictwo, 5. Transport i komunikacja, 6. Handel i rzemiosła, 7. Oświata i kultura, 8. Służba zdrowia.

Każdą z wymienionych dziedzin należałoby podzielić według gałęzi gospodarki i rodzajów wykonywanej pracy. Charakterystyczna jest tu wyraźna

rozróżnienie między statystyką, określającą procent kobiet w ogólnej liczbie ludności zawodowo czynnej a liczbą znaczących, ośmiopiętrowych wieżowców na ten temat, w poszczególnych państwach. (C.D.N.)

2. CIEKAWOSTKI

• Czy wiecie o tym, że w roku 1895 zorganizowano w Belgii konkurs pocztowy, którego celem było wypracowanie „najlepszego” znaczka pocztowego? Wygrał znaczek z napisem „Poczta” i obrazem kobiety w stroju z XIX wieku. W tym samym czasie w Anglii zorganizowano konkurs na „najlepszego” znaczka pocztowego. Wygrał znaczek z napisem „Poczta” i obrazem kobiety w stroju z XIX wieku.

3. NOWOŚCI

• Poczta Albanii upamiętniła na 6 znaczkach mistrzostwa świata w podnoszeniu ciężarów w Hawanie. Przedstawiono na nich fragmenty rozgrywek: 1. Podnoszenie ciężarów, 2. Podnoszenie ciężarów, 3. Podnoszenie ciężarów, 4. Podnoszenie ciężarów, 5. Podnoszenie ciężarów, 6. Podnoszenie ciężarów.

4. KRZYŻÓWKA

POZOMO: 1) drugi pod względem wielkości jeziora górski na Ziemi, 2) imię Karoliny, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia, 30) kłótnia, 31) kłótnia, 32) kłótnia, 33) kłótnia, 34) kłótnia, 35) kłótnia, 36) kłótnia, 37) kłótnia, 38) kłótnia, 39) kłótnia, 40) kłótnia, 41) kłótnia, 42) kłótnia, 43) kłótnia, 44) kłótnia, 45) kłótnia, 46) kłótnia, 47) kłótnia, 48) kłótnia, 49) kłótnia, 50) kłótnia, 51) kłótnia, 52) kłótnia, 53) kłótnia, 54) kłótnia, 55) kłótnia, 56) kłótnia, 57) kłótnia, 58) kłótnia, 59) kłótnia, 60) kłótnia, 61) kłótnia, 62) kłótnia, 63) kłótnia, 64) kłótnia, 65) kłótnia, 66) kłótnia, 67) kłótnia, 68) kłótnia, 69) kłótnia, 70) kłótnia, 71) kłótnia, 72) kłótnia, 73) kłótnia, 74) kłótnia, 75) kłótnia, 76) kłótnia, 77) kłótnia, 78) kłótnia, 79) kłótnia, 80) kłótnia, 81) kłótnia, 82) kłótnia, 83) kłótnia, 84) kłótnia, 85) kłótnia, 86) kłótnia, 87) kłótnia, 88) kłótnia, 89) kłótnia, 90) kłótnia, 91) kłótnia, 92) kłótnia, 93) kłótnia, 94) kłótnia, 95) kłótnia, 96) kłótnia, 97) kłótnia, 98) kłótnia, 99) kłótnia, 100) kłótnia.

Mówimy POPRAWNIE

1. Jak należy mówić: jedenaście czy jedynaste?

Na to pytanie można by odpowiedzieć krótko: jedynie poprawna jest zarówno pisownia „jedenaście” tj. samogłoska e przed n. Uznana za niezgodną z normą wymowę „jedynaste” spotyka się dziś w gwarach, występowała ona także w języku staropolskim. Notuje tę formę słownik Lindego (1807-1814). Wymowa taka polega na złączeniu samogłoski e przed spółgłoską nosową, co daje w efekcie bądź to e (z w. e ścieśnioną),

Zastanawia jednak to, że obok form „jeden”, „jedenaście” występują w dzisiejszej polszczyźnie formy „jedyny”, „jedynie”, „jedynka”. Czym tłumaczyć te rozbieżności?

Otóż, jak dowodzą zabytki językowe staro-cerkiewno-słowiańskie, polskie „jeden” odpowiadała pierwotna forma „jed-in” (z pół-samogłoską na końcu). Forma ta ulegała różnym przekształceniom na gruncie poszczególnych języków słowiańskich np. w języku polskim i czeskim mamy dziś „jeden”, a w języku rosyjskim „odin” (wym. adin), w bułgarskim „edin”, a w dolnołużyckim „jeden”. Polskie wyrazy „jedyny”, „jedynie”, „jedynka” w języku staropolskim też „jedyny”, „jedynie” są więc historycznie u-motywowana prawidłowa kontynuacja form prasłowiańskich.

Naturalnie te argumenty historyczne nie mogą służyć jako podstawa aprobaty wymowy „jedynaste”. O tym bowiem, że jedynie poprawna jest wymowa „jedenaście” decyduje zarówno dość duża tradycja tej formy, jak i — co najważniejsze — pow-

ażnienie dziś przyjętej zwyczaj w języku literackim.

2. Jak należy pisać: kieleczanin czy kieleczanin, kieleckie czy kieleckie, ziemia kielecka czy Ziemia Kielecka?

Chodzi tu o użycie małych bądź wielkich liter w wymianach wyrazach. Nasz Korespondent twierdzi, że w prasie spotyka się z różną pisownią. Sprawę tę normują przepisy ortograficzne, do których oczywiście się należy stosować. Niestety przepisy dotyczące użycia wielkich liter są dość skomplikowane (chyba nawet za bardzo) i w szczegółach niezbędny konsekwentny. Warto zatem je wyjaśnić, bo trzeba respektować obowiązujące normy, choćby nawet były niezbyt dogodne. Rozpatrzmy je po kolei.

a) Wyraz „kielecki” (-a, -e) jako przymiotnik piszemy małą literą (np. szkoły kieleckie, przedsiębiorstwa kieleckie), wyjąwszy wypadki, kiedy wchodzi on w skład wielowyzwowej nazwy własnej, np. Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielecko-Radomska Wyższa Szkoła Inżynierska. Zgodnie z przepisami piszemy też małą literą wyrażenie województwo kieleckie, podobnie jak nazwy innych okręgów administracyjnych, np. województwo warszawskie, powiat kielecki itp.

Natomiast wielką literą piszemy wyraz Kieleckie w

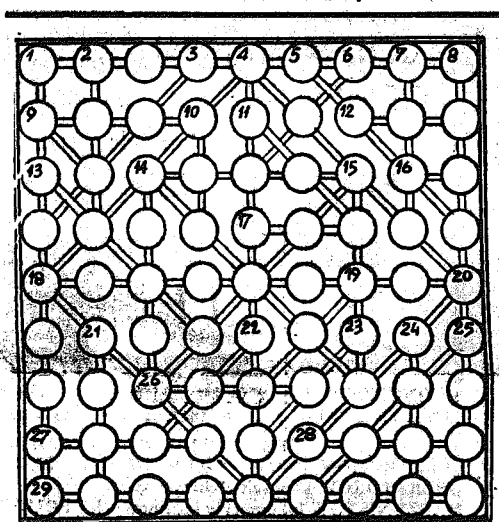
znaczeniu rzeczownikowym jako nazwę dziedziny krajoznawstwa w tym wypadku formy naczelnika z końcówką -a, np. „mieszkałam w Kieleckim”, ale „mieszkałam w województwie kieleckim”.

b) Zgodnie z przepisami dotyczącymi nazw okręgów administracyjnych, współczesnych lub historycznych piszemy także małymi literami wyrażenie „ziemia kielecka”, podobnie jak „ziemia krakowska” czy „ziemia sandomierska”. Wyjątek czynimy dla „geograficzno-historycznych nazw krain Polski, np. Ziemia Lubuska, Ziemia Chełmińska-Dobrzyńska. Wyrażenie „ziemia kielecka” napiszemy dużymi literami jeśli wchodzi w skład nazwy oznaczającej „Zasłużony dla Ziemi Kieleckiej”, bo taki jest przepis dotyczący nazw orderów i odznaczeń.

c) Piszemy „Kieleczanin” lub „Kieleczanka” w zależności od tego, czy chodzi nam o mieszkańca prowincji, czy o mieszkańca miasta. W pierwszym wypadku używamy dużej litery (Kieleczanin jak Mazur, Ślązak, Podlasiak), w drugim wypadku — litery małej (kieleczanin jak warszawiak, londyńczyk, paryżanin). Nie są to przepisy zbyt dogodne, ani logicznie konsekwentne, ale nie na to nie poradzimy. Norma jest norma tak długo, aż się jej oficjalnie nie zmieni. Poczekajmy.

(emjot)

Przypominamy, że pytania w sprawach poprawności językowej należy zgłaszać listownie pod adresem redakcji lub telefonicznie (numery telefonów: 47-255, 44-689 — godz. 10-14).

KRZYŻÓWKA

POZOMO: 1) drugi pod względem wielkości jeziora górski na Ziemi, 2) imię Karoliny, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

ROZWIĄZANIA „KRZYŻÓWKA” z dnia 10.III.1974 r.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

POZOMO: 1) jezioro, 2) imię, 12) zabawa, 14) kłótnia, 15) kłótnia, 16) kłótnia, 17) kłótnia, 18) kłótnia, 19) kłótnia, 20) kłótnia, 21) kłótnia, 22) kłótnia, 23) kłótnia, 24) kłótnia, 25) kłótnia, 26) kłótnia, 27) kłótnia, 28) kłótnia, 29) kłótnia.

Od 10 do 17 marca 1974 r.

Wiosenne Targi Lipskie pod znakiem jubileuszu

Tegoroczne Wiosenne Targi Lipskie stoją pod znakiem dwóch doniośnych jubileuszy: 25 rocznicy powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz 25-lecia istnienia Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. We wszystkich branżach gospodarki NRD wykaże się zdolność produkcyjną. Ponad 4000 przedsiębiorstw przemysłowych i handlu zagranicznego zaprezentuje swój szeroki asortyment wyrobów eksportowych z licznymi nowymi i udoskonalonymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi. Punkt ciężkości stanowią: broń budowlana, maszyny, technika elektryczna, elektronika, budowa maszyn ciężkich i urządzeń oraz artykuły konsumpcyjne.

Przemysł Niemieckiej Republiki Demokratycznej oferuje liczne wyroby będące rezultatem współpracy w ramach RWPG. Między innymi powstały w ścisłej współpracy z instytutami badawczymi i zakładami Związku Radzieckiego urządzenia „RD 250” i „EDK 250” oraz koparkę uniwersalną „UB 162-1”. W związku z jubileuszem 25-lecia RWPG, Związek Radziecki prezentuje w centralnym punkcie swej wystawy ponad 200 eksponatów, jako przykłady socjalistycznej integracji ekonomicznej. Rezultaty ścisłej współpracy krajów RWPG widoczne będą przede wszystkim w dziedzinie elektroniki, energetyki, elektryfikacji, geologii i normalizacji. Polska wystawia m.in. maszyny budowlane, maszyny do budowy dróg i maszyn rolniczych, których produkcja powstawała w ramach RWPG. Czechosłowacja oferuje tokarki rewolwerowe ze sterowaniem numerycznym, urządzenia do obrabiania i kołki dla elektryczności, których produkcja objęta jest umową o specjalizacji. Węgry zaprezentują hydrauliczne krowodziarki, które zostały skonstruowane na podstawie umowy o technologicznej i Czechosłowacji. Bułgaria będzie eksploatować m.in. elektroniczne centrum obliczeniowe. Przy realizacji tego centrum współpracowały prawie wszystkie kraje członkowskie RWPG. Rumunia eksploatować będzie na Targach Wiosennych wiertarki ze sterowaniem numerycznym, fresarki pionowe, w produkcji tych wyrobów kraj ten współpracował się w ramach RWPG.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Nowy Ośrodek Prasowy otwiera na tegorocznych Targach Wiosennych ponad 1000 dziennikarzy. W związku z tym warto podkreślić, że od chwili powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej w 1949 roku w Ośrodku Prasowym Targów Lipskich akredytowanych było 44.100 dziennikarzy prasy, radia i telewizji, w tym polscy i rosyjscy.

Na tegorocznych Wiosennych Targach Lipskich w grupie techniki produktów rolniczych zorganizowana będzie po raz pierwszy dla ekspertów z całego świata branża techniki opakowaniowej. Ta nowa branża, w której bierze udział 18 państw, obejmuje nie tylko wszystkie dziedziny budowy maszyn do pakowania, lecz również urządzenia pomocnicze i wszystkie materiały opakowaniowe i opakunkowe. Do tego asortymentu należą również przysady i maszyny.

Tegoroczne Targi Wiosenne są jubileuszem dla wielu krajów. Do nich należą Rumunia, Kuba, Korea, Irak i Meksyk. Punkt ciężkości 25-lecia udziału Rumunii w targach, która zajmuje 2.600 m kw. powierzchni, stanowią obrabiarki, maszyny rolnicze i budowlane oraz elektrotechnika i elektronika. Centralnym punktem wystawy zbiorowej Kuby — organizowanej od 15 lat w Lipsku, będzie uruchomiony komputer. Charakterystyczną dla 10-lecia udziału Korei w targach jest powiększająca się odpowiednio do rozwoju gospodarczego kraju wystawa wyrobów z dziedziny budowy maszyn, a przede wszystkim obrabiarek. Spośród państw rozwijających się występujących regularnie na Targach w Lipsku i oficjalnymi wystawami kolejkowymi, będzie od 15 lat Irak i po raz dwudziesty Meksyk.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Nowy Ośrodek Prasowy otwiera na tegorocznych Targach Wiosennych ponad 1000 dziennikarzy. W związku z tym warto podkreślić, że od chwili powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej w 1949 roku w Ośrodku Prasowym Targów Lipskich akredytowanych było 44.100 dziennikarzy prasy, radia i telewizji, w tym polscy i rosyjscy.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Na Wiosennych Targach Lipskich 1974 zostanie oddany do użytku nowy ośrodek serwisowy Targów Lipskich. Ośrodek ten mieści się w kompleksie nowych gmachów Uniwersytetu Karola Maršala. Do tego ośrodka należą: Międzynarodowy Ośrodek Prasowy i Serwis Targowy, które zostaną otwarte po raz pierwszy w czasie tegorocznych Targów Wiosennych oraz biuro obsługi gości zagranicznych i zespół informacji naukowo-technicznej, które będą włączone do ośrodka w terminie późniejszym.

Flum, J. Dambska

— Owszem — słyszałam — pani Greene wyjechała, wargi i spojrzęła na Lucy, jak gdyby chciała wskazać na nią oskarżycielskim palcem.

— Owszem, dokładnie słyszałam co mówiła — powtórzyła podziwicznie — niewytłumaczalna — i powtórzała panu, że to, co słyszałam, kłamało się na Biblię, że tak było dokładnie.

Pani Greene nie wyglądała już teraz jak zwyczajny urzędnik w służbie królewskiej — mogła być po prostu samą królową Wiktorią — tyle w niej było majestatu i pałacu.

— Więc zanim upadła — prawie całkiem nieprzytomna, wyraźnie powiedziała, że Lucy posłała sprowadzić inspektora. Następnie wymamrotała coś o wyrodnej córce. Słyszałam, że dwa słowa nadzwyczaj wyraźnie — a potem — tu pani Greene zatrzymała się i rozglądała triumfalnie dokoła — słyszałam ją powtarzając kilka razy — i słyszałam, że tak

wyrażała, jak tylko można: — „zabł-

rodzone ciało i krew, własne ciało i krew... Nie, nie mogę w to uwierzyć, nie mogę uwierzyć... Oto co powtarzała raz po raz i niech Bóg mnie ukarze, jeżeli kłamię... Skarż mnie Bóg, jeżeli chociaż jedno słowo zmieniam. Jeszcze ostatnie jej słowa, kiedy już leżała na ziemi — o, tam! — jej ostatnie słowa brzmiały: „Nie mogę w to uwierzyć, ale przyjdź tu zaraz inspektor i może on potrafi ułożyć z tego całość”.

Pani Greene przestała mówić i tak kompletna cisza zalegała pokój, jak gdyby sama śmierć wyczołgała do środka. Nagle od strony okna rozległ się szmer, tajemny krzyk i Lucy wybuchnęła gwałtownym szlochom.

— To moja wina — moja wina — szlochała gwałtownie dziewczyna — gdybym się była pospieszyła... gdybym tylko...

— Krzywił się pochylili się nad nią, a potem, podniósłszy głowę, spojrzeli na obecnym z wyrazem gniewu i oburzenia. Pani Greene miała wściekłą kontynuować swoje opowiadanie, gdy powiedziała:

— Niech pani przestanie, pani Greene, proszę przestać! Kobięto, czy pani jest kompletnie pozbawiona serca? Inspektorze, ona musi przestać! Jako lekarz na legam, żeby Lucy nie słuchała już ani słowa więcej z tej upornej, okropnej historii. Ja również w ciągu tych ostatnich kilku godzin straciłam matkę, rozumieć więc o musi przeżywać to biedna dziewczyna. Niczego nie żądam dla

— Niech pani przestanie, pani Greene, proszę przestać! Kobięto, czy pani jest kompletnie pozbawiona serca? Inspektorze, ona musi przestać! Jako lekarz na legam, żeby Lucy nie słuchała już ani słowa więcej z tej upornej, okropnej historii. Ja również w ciągu tych ostatnich kilku godzin straciłam matkę, rozumieć więc o musi przeżywać to biedna dziewczyna. Niczego nie żądam dla

— Niech pani przestanie, pani Greene, proszę przestać! Kobięto, czy pani jest kompletnie pozbawiona serca? Inspektorze, ona musi przestać! Jako lekarz na legam, żeby Lucy nie słuchała już ani słowa więcej z tej upornej, okropnej historii. Ja również w ciągu tych ostatnich kilku godzin straciłam matkę, rozumieć więc o musi przeżywać to biedna dziewczyna. Niczego nie żądam dla

— ale dla niej — proszę, żeby już nie więcej nie mówiła. Przecież ona jest u kresu sił, bliska kompletnego załamania. Czyż nie maże oczu?

Odwrocił się, rozgniewany, i pochylał nad Lucy, która przywarła do niego i zaczęła rozpaczliwie.

— Chodź, chodź Lucy — zaprowadzę cię na górę, posłaj po Carrie, żeby tu działała przemocowa. Chciałbym, żebyś trochę usnęła, moje drogie dziecko... jesteś zupełnie wykończona.

Niestetychamie delikatnie i z nieopisaną czułością pomógł dziewczynie wstać i wpół prowadząc a wpół niosąc, zaprowadził na schody. Po ich odejściu pani Greene spojrzała wymownie na inspektora, a wzrok jej zdawał się mówić: „przecież winą ma wypisana na twarzy”.

Arcydiakon spoglądał zakłopotany na młodą parę. W gruncie rzeczy miał bardzo dobre serce i nie lubił sprawować nikomu niepożądanej pomocy. Natomiast pani Greene nie żyła podobnych strapienia. Marzyła się głównie o to, że pozabawiona została poważnej części swego audytum, i odczuwała, jak gdyby syczał się do dalszego opowiad

Samorząd Robotniczy i Dyrekcja
PRZEDSIĘBIORSTWA
REMONTOWO-BUDOWLANEGO
PRZEMYSŁU CEMENTOWEGO,
WAPIENNICZEGO I GIPSOWEGO
W WIERZBICY, pow. Szydłowiec

zawiadamia zainteresowanych pracowników, że

został podzielony

FUNDUSZ NAGRÓD

za 1973 rok

Listy pracowników uprawnionych do otrzymania nagród znajdują się w dziale zatrudnienia i plac.

Reklamacje w sprawie przyznania nagród należy składać w terminie 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia w prasie.

Po tym terminie żadne reklamacje nie będą uwzględniane. 630-k

POSZUKIWANIE PRACOWNIKÓW

BUSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
W BUSKU-ZDRÓJU, UL. BOH. WARSZAWY 106,
telefon 23-67, 24-41, 42 zatrudni natychmiast

następujących pracowników:

— DWA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA LĄ-
DOWEGO posiadających uprawnienia budowa-
ne;

— INŻYNIERA MECHANIKA.

Warunki pracy i płacy oraz mieszkaniowe do omó-
wienia w dyrekcji przedsiębiorstwa. 590-k

KIELECKIE ZAKŁADY NAPRAW SAMOCHODÓW
W KIELCACH, UL. KRAKOWSKA 62

zatrudnią następujących pracowników:

- GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO
- STARSZĄ KSIĘGOWĄ
- TECHNIKA MECHANIKA O SPECJALNOŚCI
OBRÓBKA SKRAWANIEM
- TECHNIKA MECHANIKA O SPECJALNOŚCI
SAMOCHODOWEJ
- MASZYNISTKĘ
- REFERENTA ADMINISTRACYJNO-GOSPO-
DARCZEGO
- ELEKTRYKA SAMOCHODOWEGO
- MONTERÓW SAMOCHODOWYCH
- HARTOWNIKA
- ŚLUSARZA
- SZLIFIERZY

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w dziale
kadr tel. 516-42. 585-k

DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH W LUBLINIE

zatrudni zaraz:

— LEKARZA PEDIATRE, w Obwodowej Przychod-
ni Lekarskiej w Skarżysku-Kam.

Oferty kierować: Obwodowa Przychodnia Lekarska
PKP, al. Niepodległości 92, 26-100 Skarżysko-Kam.
Warunki mieszkaniowe do omówienia. 580-k

DYREKCJA BUDOWY ELEKTROWNI „KOZIENICE”
W ŚWIERZACH GÓRNYCH, WPBELIP „Beton-Stal”
zatrudni natychmiast

- MURARZY, CIEŚLI, BETONIARZY, ROBOTNI-
KÓW NOWYCH KAWALIFIKOWANYCH;
- 20 KIEROWCÓW z zezwoleniem prowadzenia
pojazdów mechanicznych kat. II;
- 15 MECHANIKÓW SAMOCHODOWYCH I
SPRZĘTOWYCH;
- 4 OPERATORÓW ŻURAWI SAMOCHODO-
WYCH;
- 4 OPERATORÓW KOPAREK SAMOCHODOWYCH;
- 5 TECHNIKÓW BUDOWLANYCH do przyucze-
nia na majstrów.

Reflektujemy na pracowników posiadających udo-
kumentowane kwalifikacje oraz praktykę. Zakwatero-
wanie w stałych hotelach robotniczych. Stołówka,
kioski i punkty usługowe na miejscu. Gwarantujemy
dodatek za rozłąkę pracownikom, którzy uzyskają
w swoich macierzystych jednostkach czasowe przeniesie-
nie na naszą budowę. Warunki pracy i płacy wg ukła-
du zbiorowego pracy w budownictwie. 619-k

KIELECKIE ZAKŁADY DROBIARSKIE W KIELCACH, UL. DZIERŻYŃSKIEGO 65

zatrudnią natychmiast

- GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO z wykształceniem
wyższym lub średnim ekonomicznym i odpo-
wiednią praktyką zawodową, na stanowisku gło-
wnego księgowego;
- PRACOWNIKA z wykształceniem wyższym na
stanowisku RADCY PRAWNEGO LUB REFE-
RENTA PRAWNEGO;
- INŻYNIERA ENERGETYKA na stanowisku
GŁÓWNEGO ENERGETYKA;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA BUDOWLANE-
GO z uprawnieniami budowlanymi, na stanowi-
sku inspektora nadzoru;
- DWA INŻYNIERÓW ROLNIKÓW LUB
ZOOTECHNIKÓW na stanowiskach kierowników
działów;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA ROLNIKA z kil-
kuletnim stażem pracy, na stanowisku kierow-
nika Zakładu Wylęgu Drobiu, w Kazimierzy
Wielkiej;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA ROLNIKA na
stanowisku technika wylęgu drobiu w Zakładzie
Wylęgu Drobiu w Kazimierzy Wielkiej;
- DWA INŻYNIERÓW LUB TECHNIKÓW
ROLNIKÓW z odpowiednią praktyką zawodową
na stanowiskach majstrów produkcji drobiar-
skiej;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA SAMOCHODO-
WEGO z kilkuletnią praktyką zawodową na sta-
nowisku kierownika zakładu transportu. 660-k

SPÓŁDZIELNIA USŁUGOWO-WYTWÓRCZA KOLEK ROLNICZYCH W CIEPIELOWIE, pow. Lipieko

OGŁASZA PRZETARG

na nabeż wyszczególnione maszyny i urządzenia:

Nazwa, rodzaj maszyny urządzenia	Marka typ	Ilość szt.	Wartość po odliczeniu amortyzacji za 1 szt.
próciarka do druku		1	41.624
drutownica stolarska		1	5.030
piła taśmowa do drewna		1	9.308
gietarka		1	8.672
silnik spalinyowy	S-322	1	15.601
elektrowciąg		3	38.950
elektrowciąg		1	33.100
spężarka	„Dico”	1	28.099
młoty pneumatyczne		2	2.142
zgarziarka		1	9.667
ciągnik	DT-54	1	63.282
osprzęt spycharki	„”	1	18.207
wciągarka	„”	1	12.500
pustaczarki	„lxi” kpl.	4	5.177,80
silniki elektryczne	11—15kW	5	500
sito wibracyjne			7.200
prasa próżniowa (ceglarka)			103.002
i walce do ceglarki			18.500
trak pionowy			9.696
piła ramowa do metalu			10.500
prostownik			25.956
kruszątko szczękowe			

Wymienione maszyny i urządzenia można oglądać codziennie w go-
dzinach od 8 do 14.

I przetarg odbędzie się w dniu 11.III.1974 r. o godz. 9, II przetarg od-
będzie się w tym samym dniu o godz. 12.

Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 10
proc. ceny wywoławczej w kasie SUW KR Ciepłowie. Ostateczny termin
płatności wadium w dniu 28.II.1974 r.

Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przy-
czyny. 609-k

GENERALNY REALIZATOR INWESTYCJI CEMENTOWNI „MAŁOGOSZCZ”

przyjme do pracy:

INŻYNIERÓW, TECHNIKÓW I MISTRZÓW
elektryków, mechaników, chemików
i technologów

branży materiałów wiążących

EKONOMISTÓW — z wyższym i średnim wykształceniem,
MASZYNISTKI — z biegłą znajomością pisania na maszynie

PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH:

ELEKTROMONTERÓW, MECHANIKÓW, ŚLUSARZY, SPAWACZY,
OPERATORÓW koparek elektrycznych,
MASZYNISTÓW lokomotyw spalinyowych i POMOCNIKÓW maszynistów,
MANEWRÓWYCH, NASTAWNICZYCH, ZWROTNICZYCH
Zgłoszenia osobiste lub pisemne przyjmuje dział kadr Cementowni „Ma-
łogoszcz” w Małogoszczu.

Zakład dysponuje własną stołówką i hotelem robotniczym. Warunki pra-
cy, płacy i mieszkaniowe do omówienia na miejscu. 711-k

ZAKŁADY PRZEMYSŁU WAPIENNICZEGO „SITKÓWKA”

w Sitkowie k. Kielc zakwalifikowane

do przedsiębiorstw kategorii „S” zatrudnią natychmiast:

- REWIDENTA ZAKŁADOWEGO z wyższym lub
średnim wykształceniem ekonomicznym i kilkule-
tnim stażem pracy na kierowniczym stanowisku;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA SAMOCHODOWE-
GO z kilkuletnim stażem pracy w jednostkach
transportu samochodowego;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA CERAMIKA z kil-
kuletnim stażem pracy w przeróbce termicznej;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA GÓRNIKA z kil-
kuletnim stażem pracy w górnictwie odkrywkowym;
- INŻYNIERA LUB TECHNIKA z kilkuletnim stażem
pracy w transporcie kolejowym;
- ELEKTRYKÓW SAMOCHODOWYCH po zasadni-
czych szkołach zawodowych;
- MECHANIKÓW SAMOCHODOWYCH po techni-
kach lub zasadniczych szkołach zawodowych.

Warunki pracy i płacy do omówienia w dziale kadr
i szkolenia w godzinach 7—15, telefon nr 516-04 do 06.
576-k

Kieleckie Przedsiębiorstwo Produkcji Łośnej „LAS” W RADOMIU

zatrudni pracownika na stanowisko:

— KIEROWNIKA ZAKŁADU PRZETWÓRSTWA
OWOCOWO-WARZYWNEGO W GRACUCHU
K. KONSKICH.

Wymagane kwalifikacje: wykształcenie wyższe tech-
nologia przetwórstwa spożywczego i 5 lat praktyki
lub technikum przetwórstwa spożywczego i 8 lat
praktyki w zawodzie. Warunki pracy i płacy do omó-
wienia w dyrekcji przedsiębiorstwa — Radom, ul.
1 Maja nr 68, II piętro, telefon 211-88. 542-k

ODLEWNIA ŻELIWA „NIEKLAŃ”

w Stąporkowie, ul. 22 Lipca 81

ZATRUDNI NASTĘPUJĄCYCH PRACOWNIKÓW:

- INSPEKTORA DS. INSTALACJI — instalacje prze-
mysłowe,
- INSPEKTORA DS. BUDOWLANYCH — instalacje
wodno-kanalizacyjne.

Wymagane uprawnienia budowlane.
Warunki pracy i płacy do omówienia w dziale kadr.
648-k

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Spożywczego

ODDZIAŁ W KONSKICH zatrudni:

DEKORATORA

Wynagrodzenie zgodnie z układem zbiorowym pra-
cy dla pracowników handlu. 629-k

UNIwersytet MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE

Wydział Ekonomiczny Punkt Konsultacyjny
W TARNOBREZGU

ogłasza wpisy

na I ROK WYŻSZYCH ZAWODOWYCH STU-
DIÓ EKONOMICZNYCH, ZAOCZNYCH na rok
akademicki 1974/75, na kierunku:

— EKONOMIKA PRZEMYSŁU

— EKONOMIKA ROLNICTWA

Podanie należy składać pod adresem: Uniwersy-
tet Marii Curie-Skłodowskiej — Wydział Ekonomi-
czny — Punkt Konsultacyjny w Tarnobrzegu
39-402, ul. Kopernika 1, w terminie do dnia 28 lu-
tego 1974 r.

Szczegółowych informacji udziela sekretariat
Punktu Konsultacyjnego w Tarnobrzegu, tele-
fon 212-16. 496-k

FABRYKA SAMOCHODÓW CIEZAROWYCH
IM. FELIKSA DZIERŻYŃSKIEGO Starachowice
ZAKŁAD CZĘŚCI HAMULCOWYCH
W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ ul. Fabryczna 19
zawiadamia zainteresowanych pracowników, że

został podzielony

ZAKŁADOWY FUNDUSZ NAGRÓD

za 1973 rok

Zgodnie z regulaminem podziału nagród obowią-
zującym w fabryce.

Ewentualne reklamacje byłych pracowników za-
kładu należy składać w okresie 14 dni od daty uka-
zania się ogłoszenia w prasie.

Reklamacje złożone po tym terminie nie będą
rozpatrywane. 629-k

PRZETARG

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
„CEMENTOBUDOWA” — KIELCE

Z SIEDZIBĄ W NOWINACH

ogłasza przetarg nieograniczony

NA SPRZEDAŻ POŁĄCZONĄ Z ROZBIÓRKĄ I OCZYSZ-
CZENIEM TERENU PO ROZBIÓRCE następujących bu-
dynków znajdujących się w Nowinach:

- 1) magazyn murowany z pustaków „alfa”, powierzchnia za-
budowy 322 m kw, cena wywoławcza 19.500 zł;
- 2) magazyn murowany nr 2 z pustaków „alfa”, powierzchnia
zabudowy 282 m kw, cena wywoławcza 15.000 zł;
- 3) magazyn murowany nr 3 i w.;
- 4) magazyn murowany nr 4 z cegły silikatowej, powier-
chnia zabudowy 24,33 m kw, cena wywoławcza 4.160 zł;
- 5) kantorek nr 5 z pustaków „alfa”, powierzchnia zabudo-
wy 25 m kw, cena wywoławcza 2.500 zł;
- 6) ubikacja nr 11, z cegły silikatowej, pow. zabudowy 5,50
m kw, cena wywoławcza 250 zł;
- 7) magazyn nr 17 — murowany z siporeksu, pow. zabudo-
wy 105 m kw, cena wywoławcza 10.500 zł;
- 8) budynek biurowy z pustaków „alfa”, pow. zabudowy 106
m kw, cena wywoławcza 8.500 zł;
- 9) warsztat nr 19 z pustaków „alfa”, pow. zabudowy 230
m kw, cena wywoławcza 6.860 zł;
- 10) magazyn nr 20 z pustaków „alfa”, pow. zabudowy 6 m kw,
cena wywoławcza 300 zł;
- 11) magazyn nr 21 z pustaków „alfa”, pow. zabudowy 32
m kw, cena wywoławcza 800 zł;
- 12) ubikacja nr 23 z pustaków „alfa”, pow. zabudowy
5,50 m kw, cena wywoławcza 100 zł;
- 13) magazyn nr 30 z pustaków „alfa”, pow. zabudowy
120 m kw, cena wywoławcza 1.200 zł;
- 14) budynek biurowy nr 40 z bloków gruzobetonowych, pow.
zabudowy 126 m kw, cena wywoławcza 7.500 zł.

Oferty należy składać w dziale gospodarczym przedsiębior-
stwa w ciągu 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia w pra-
sie. Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej należy
wpłacić w kasie przedsiębiorstwa. Bliższych informacji udzie-
la dział gospodarczy. Otwarcie kopert nastąpi w siedzibie
przedsiębiorstwa, w dniu 11 marca 1974 r. Zastrzegamy sobie
prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez po-
dania przyczyny. 706-k

PODZIĘKOWANIE

Kierownikowi Radzie Za-
kładowej S-mi Pracy „Che-
miplastyka” oraz PRZ i
GM w Biłogoni i wszyst-
kim, którzy okazali ser-
deczną pomoc i wzięli u-
dział w pogrzebie naszej
ukochanej Zony i Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

składa

Matki

DOBRA RADA! korzystas!

Wiosenne zabiegi na użytkach zielonych (1)

Często powodem późnego ruszenia traw wiosną oraz niskiej wydajności łąk i pastwisk są zaniedbane urządzenia melioracyjne. Rowy należą do oczyszczonych jesienią z wszelkich niepotrzebnych materiałów, utrudniających swobodny odpływ wody wiosną. Woda wylewa się wówczas na powierzchnię łąk, pozostając tam przez długi okres. Takie zjawiska są bardzo szkodliwe, gdyż trawy i rośliny motylkowe wsku tektu braku tlenu — giną. Na łąkach pojawiają się w ich miejscach rośliny i trawy o niskiej wartości pokarmowej, najczęściej kwasne turzycy i chwasty. Dlatego też należy teraz przejechać stan rowów i doprowadzić je do pełnej sprawności. Po doprowadzeniu nadmiaru wody o raz po obniżeniu się jej poziomu w glebie poniżej 40 cm od powierzchni łąki, osuszające działania rowów powinno być przzerwane. Służą do tego celu zastawki. Na obiektach o niedostatecznej wilgotności i braku wody biejącej należy chwycić wody wiosenne i oszczędnie nimi gospodarować. Ma to w obecnej sytuacji szczególne znaczenie, gdyż w okresie tegorocznej zimy małe były opady atmosferyczne. O ile w dalszym ciągu stan taki się utrzyma, spowoduje to dość szybko utratę wody, która dla użytków zielonych ma ogromne znaczenie w okresie wegetacji roślin.

Na łąkach śródpolnych na ogół trudno zapewnić dostateczną ilość wody na cały okres wegetacji. Łąki te cierpią z reguły na niedobór wilgoci, podczas gdy ich gleby są bogate w składniki pokarmowe pochodzące ze spływów pól wyższych. Wysiłki rolników powinny iść w kierunku opóźnienia i zatrzymywania odpływu wody powierzchniowej, pochodzącej z opadów atmosferycznych, celem zwiększenia jej wsiąkania w glebę.

Duży przyrost masy roślinnej osiągnąć można tylko po wykonaniu całego, odpowiednio dobranego zestawu zabiegów. Ich zadaniem jest utrzymanie do brej struktury gleby, dostarczenie odpowiedniej ilości wody w okresie wegetacji traw o-

raz maksymalne wykorzystanie przez rośliny dostarczonych składników pokarmowych.

W okresie wiosny nie należy więc zapominać o wykonaniu czynności porządkowych jak gąszenie i tak resztek nie rozłożonych okryw — tam gdzie stosowane były one jesienią w celu zgromadzenia wilgoci na okres lata, względnie mające charakter nawożenia pomocniczego. Należy również porządkować wszystkie kopce kretowisk. Na wysypianej ziemi kretowisk powstają miejsca bez produktu traw, a więc jest to bezproduktywna strata gleby, która z zasady zostaje opłanowana przez chwasty i jest ulubionym miejscem składania jaj przez szkodniki. Prócz tego kretowiska utrudniają koszenie i sprzęt siana, szczególnie mechaniczny. A ponadto w skrajnych przypadkach krety zmniejszają plony łąk i pastwisk aż o 15 — 20 proc. Rozrzucona ziemia będzie w pewnym stopniu czynnikiem nawożącym i w razie wystąpienia spóźnionych przymrozków będzie częściowo ochraniać trawę przed wymarzaniem.

Gleby trwałych użytków zielonych mają tendencję do rozluźniania się lub przesuszania. Dotyczy to łąk położonych na glebach organicznych, a zwłaszcza torfach. Gleby te po zimowych mrozach są napełnione korzonkami roślin uniesione do góry i poprzerywane, stąd też łatwo wysychają. Do gleby dostaje się duża ilość powietrza, wypełniając przestrzenie między gruzełkami, co powoduje słabe podsiąkanie wody — w koncowym więc rezultacie rośliny giną. Dlatego też na słabych glebach dostatecznie przeschniętych wiosenne walowanie jest zabiegiem koniecznym. Przez ugniecenie wzniesionej gleby wałem łakowym nadmiar powietrza zostaje wyparty, co sprzyja podsiąkaniu wody. Wysadzone rośliny pod wpływem mrozu zo stają dzięki temu zabiegowi wgniesione i mogą się zakorzenić. Nie należy walać gleb mokrych, gdyż pogarsza to ich stosunki powietrzne i psuje strukturę. Tereny zbyt wilgotne na wiosnę mogą być walone po pierwszym pokosie. Przeciwwskazaniem dla walenia jest też obawa o przesuszenie gleby.

Mr LEON WODALA
Wojewódzki Zarząd Gospodarki
Wodnej i Melioracji

Jaki jest współczesny żołnierz radziecki

Przeszło 100 lat temu Fryderyk Engels przewidywał, że dla utrzymania zdobyczy rewolucji klasa robotnicza zorganizuje potężną armię, która będzie dysponowała niesłychaną siłą ognia, znakomitą kadrą światłych ludzi. Dziś można mówić o całkowitym wykonaniu tego programu.

Już w pierwszych latach po Październiku, gdy partia komunistyczna podjęła się wielkiego dzieła stworzenia socjalistycznej kultury, ten proces dokonywał się najpierw w szeregach Armii Czerwonej. W oddziałach wojskowych powstawało masowo szkoły czytania i pisania. Na ławach szkolnych zasiadali młodzi chłopcy wraz ze starymi brodacami. We wrześniu 1919 roku nauczanie objęło 16,7 proc. składu osobowego armii; w pięć

miesiący później — już 85,3 proc. W 1939 roku statystyka przedstawiała się następująco: 11,9 proc. stanu osobowego oddziałów lądowych, powietrznych i marynarki wojennej posiadało wyższe i średnie wykształcenie, 27,5 proc. — niepełne średnie, 60,4 proc. — podstawowe, a już zaledwie 0,2 proc. żołnierzy było analfabetami. Obecnie w radzieckich siłach zbrojnych służy niemal cztery razy tyle ludzi z wyższym i średnim wykształceniem, niż w 1939 roku. Ponad dwie trzecie żołnierzy posiada specjalistyczną technikę.

Typowy obraz z jednostki wojskowej: na tablicy ogłoszenia o wykładach z filozofii, fizyki i matematyki, na tablicy ogłoszenia o wykładach z filozofii, fizyki i matematyki, na tablicy ogłoszenia o wykładach z filozofii, fizyki i matematyki.

Badania wykazały, że 90 proc. stanu osobowego armii to stali biblioteczni czytelnicy. Z analizy kart bibliotecznych wynika, że zakres zainteresowań żołnierzy, kadry podoficerskiej i oficerskiej jest bardzo rozległy, ale wszelkie rekordy bije czytelnictwo współczesnej biblioteczki — dwie trzecie wszystkich przeczytanych w jednostkach książek to dzieła o problemach politycznych. Znaczące miejsce zajmują w tej grupie dzieła Marks, Engelsa i Lenina.

Na pytanie ankiety: „O czym głównie lubicie czytać, porozmawiać i pisać?” 30 proc. respondentów odpowiedziało, że o wydarzeniach politycznych w kraju i za granicą, 19 proc. — o sporcie, ponad 17 proc. o nauce i technice, 14 proc. — o problemach obywatelsko-estetycznych.

Wielostronność zainteresowań ludzi w wojskowych mundurach prowadzi do ich aktywizacji społecznej. Środowisko wojskowe nie jest hermetyczne i utrzymuje stałą więź ze społeczeństwem cywilnym. Jeśli żołnierz wygłasza pogadanki o wojsku czy polityce w szkołach, gospodarstwach rolnych państwowych i spółdzielczych — dobrze to służy wychowaniu obywatelskiemu i wojskowemu, a także przygotowaniu młodzieży do lepszego pełnienia przyszłej służby. Czynniki te równie wszystko, aby żołnierz, podoficer i oficer mógł wykorzystać czas wolny z korzyścią dla swego rozwoju fizycznego i umysłowego.

Jednostki często goszczą ciekawych prelegentów, artystów, rozwija się amatorska działalność artystyczna, w wysokiej cenie są wyścigi do teatrów, muzeów i na wystawy. Kino i telewizja posiadają codzienne prawo obywatelstwa w jednostkach wojskowych.

95 proc. żołnierzy i podoficerów oświadczyło w ankiecie, że służba odgrywa wielką, pozytywną rolę w hartowaniu ich charakteru. Dodajmy jeszcze, że 52 proc. respondentów stwierdziło, że w wojsku zdobyło kwalifikacje przydatne w cywilu, zaś pozostałi żołnierzy po zakończeniu służby wojskowej kształcą się w szkołach wyższych i średnich.

Pełne podstawy miał minister obrony ZSRR, Andriej Greczko, kiedy mówił w trybunie XXIV Zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego: „Pokołnienie współczesne naszych kadr wojskowych — to ludzie wykształceni, świadomi, zdrowi fizycznie i psychicznie, silni duchem”.

(Interpress)

szkoły wyższej obowiązany jest do odbycia rocznej służby wojskowej.

Jaki jest świat duchowy żołnierza radzieckiego? Jeśli zajrzeć do biblioteki jakiegokolwiek jednostki wojskowej — to widać, że największy jest popyt na literaturę piękną, popołudniową, na prozę literacką, sportową i techniczną oraz na broszury polityczne.

Kielce 25—27. II.

Ogólnopolski Przegląd Filmów o Zdrowiu

W najbliższy poniedziałek (25 lutego) rozpocznie się w Kielcach II Ogólnopolski Przegląd Filmów o Zakresie Oświaty Zdrowotnej, organizowany przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Urząd Wojewódzki w Kielcach, CFO „Filmos”, ZG PCK i ZG Społecznego Komitetu Przeciwalkoholowego. Na przeglądzie przedstawione będą filmy poruszające zagadnienia szeroko pojętej higieny i profilaktyki, wyprodukowane w ciągu ostatnich czterech lat, a więc w okresie jaki minął od I Ogólnopolskiego Przeglądu, który również odbywał się w Kielcach.

Bogaty dorobek filmowy, którego znaczną część będzie przedstawiona na II Przeglądzie oraz coraz większe zainteresowanie filmami pracowników oświaty zdrowotnej, świadczą, że cele stawiane przez organizatorów I Przeglądu zostały w dużej mierze osiągnięte. Stosowanie filmów o oświacie zdrowotnej w szerokiej praktyce oświatowej nie podlega już dyskusji. Ogólnie doceniany jest pozytywny wpływ, jaki wywołuje na odbiorców tego rodzaju środek oddziaływania. Wiadomo, że filmy wywołują zainteresowanie problematyką zdrowia, przekazują istotne informacje z tej dziedziny, działają emocjonalnie na widzów, a w efekcie przyczyniają się do zmian i zachowań w korzystnym dla zdrowia kierunku.

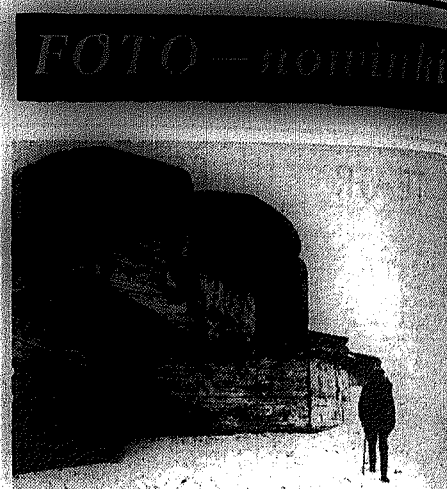
Celem II Przeglądu jest zapoznanie uczestników z dorobkiem filmowym ostatnich lat oraz spowodowanie większego

niż dotychczas ich wykorzystywania, także poza siecią służby zdrowia i PCK, we wszystkich środowiskach. Przegląd powinien również wzbudzić większe zainteresowanie wytwórni i twórców realizacją filmów oświatowo-zdrowotnych oraz zachęcić ich do jeszcze większej niż dotychczas troski o zastępną kształt filmów, zapewniając im wysoki poziom merytoryczny, metodyczny i artystyczny.

W ciągu dwóch dni uczestnicy przeglądu (w tym około 200 osób z całego kraju) obejrzą blisko 50 filmów krótkometrażowych, wyprodukowanych przez 9 polskich wytwórni. Projekcje odbywać się będą w kinie „Romantica”. Trzeciego dnia imprezy uczestnicy przeglądu obradować będą w grupach seminarijnych (Klub Nauczycieli, KMPIK i kino „Romantica”).

Odszkodowanie za Bonapartego

W imieniu mieszkańców Bourg-Saint-Pierre (Dolina Aosty) adwokat Vittorio Dupuis zwrócił się do władz francuskich z prośbą, by mieszkańcom tego miasteczka wypłacono odszkodowanie za zniszczenia spowodowane u... czerwca 1800 roku przez oddziały Bonapartego, podczas jego kampanii włoskiej. Strały oszacowano wówczas na 45 tys. franków, z których 15 tys. zostało zwrócone. Mecenass Dupuis żąda obecnie zwrotu pozostałych 30 tys. franków i dołącza do tej sumy 5 procent, co wynosi łącznie 730 tys. obecnych franków.

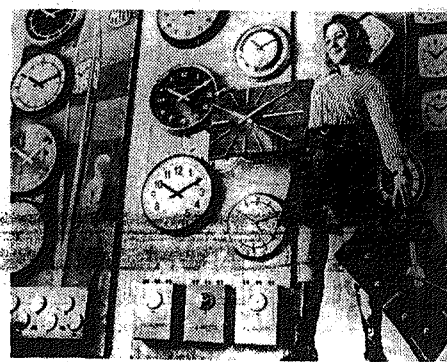
Wojenne relikty

Niemieckie umocnienia z lat 1940—1945 wzniesione wzdłuż zachodnich wybrzeży Danił stały niedgdy na wysokim brzegu. Dziś pochłonięte je płaski, a za kilka lat znikną całkowicie w morzu. CAF — Politeknika

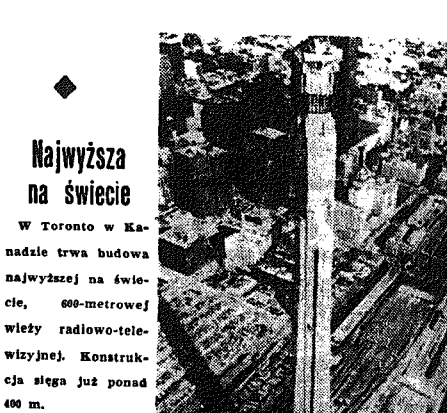
Z moskiewskiej wystawy

Z okazji 50-lecia przekształcenia Opł. norosyjskiej Akademii Sztuki w Akademię Sztuki ZSRR otwarto w Moskwie wystawę, na której zgromadzono około 2000 eksponatów z dziedziny malarstwa, rzeźby i grafiki. Na zdjęciu: „Smutek” — praca znanego malarza, Wuczedza. CAF — TASS

Zegary ściennie

Fabryka Instrumentów Precyzyjnych w Północnosyberyjskiej ASRR — to jeden z największych w kraju producentów zegarów elektrycznych i różnego rodzaju chronometrów. Na zdjęciu: projektantka zakładu pokazuje nowe modele idących zegarów elektrycznych. CAF — TASS

Najwyższa na świecie

W Toronto w Kanadzie trwa budowa najwyższej na świecie, 600-metrowej wieży radiowo-telewizyjnej. Konstrukcja sięga już ponad 400 m. CAF — AP

W Budapeszcie

Trzydziestel wariantów szkieletoz z tworzyw sztucznych produkują zakłady w Budapeszcie. Zamówienia nadchodzą z niemal wszystkich stron świata. CAF — MTI

Z niedzieli na niedzielę

Nie ma amatorów

Niewiele lat temu odbywał się kolejny festiwal kulturalny związków zawodowych, gigantyczna ogólnopolska impreza angażująca tysiące tysięcy amatorów twórczości artystycznej. Od wsi po największe miasta organizowano imprezy artystyczne, nad którymi patronat miały poszczególne związki branżowe. Festiwalowe przeglądy buhwersowały nie tylko członków amatorskich zespołów artystycznych, ale budziły zainteresowanie wśród całego społeczeństwa. Uczestnicząc jako pilny obserwator, a niekiedy juror tych imprez, wyrażałem jednak publicznie niepokój o dalsze losy występujących amatorów. Festiwal był dla nich niebawym łopiem, zmuszał do intensywnej pracy, wywołwał ambicje, dawał nadzieję na sukcesy wojewódzkie i krajowe. Jednocześnie festiwal zobowiązywał poszczególne związki, rady załadowe, dyrekcje zakładów pracy do znacznej staranności opieki nad swoimi zespołami amatorskimi, co w sumie gwarantowało nie tylko wysoki poziom występów, ale pozwalało na szerszą inicjatywę, ożywienie amatorskiego ruchu artystycznego. Obawiałem się jednak, że z chwilą zakończenia festiwalu ruch ten wyraźnie osłabnie i znowu znajdzie się w regresie. Nie pomyliłem się.

Daleki jestem od drobniogowego posługiwania się przykładami z dziedziny np. amatorskich teatrów dramatycznych, zespołów muzycznych, regionalnych itp. Nie miejsce tu na głębszą analizę. Chciałbym się natomiast zająć tą formą amatorskiego ruchu artystycznego jaką jest kabaret. W tej jednej z najtrudniejszych dziedzin twórczości amatorskiej województwo nasze odnosiło właśnie na festiwalach związkowych niebagatelne sukcesy. Przypomnę tylko, że na ostatnim festiwalu kieleckim „Yeti” i radomski „Contra” zdobyły w ogólnopolskim finale miejsca w ścisłej czołówce. Oba kabarety dalej kontynuują swoją działalność i na początku bieżącego roku wystawiły nowe programy.

Radomski „Contra” przez długie miesiące nie mógł wyjść z impasu. Wreszcie w nieco zmienionym składzie i pod innym kierownictwem artystycznym przedstawiła program, który rzeczywiście podobał się nie tylko w Radomiu. Wydało się więc, że czolowy kabaret kielecki „Yeti” odnalazł się i można liczyć, że nadal będzie bawił publiczność.

Kielecki „Yeti”, znacznie starszy brat radomian, obchodził w ubiegłym roku jubileusz 15-lecia. Z tej okazji przedstawił retrospektywny program, który mógł się podobać najbardziej widzom. Przez estradę przebiegło się kilkunastu wykonawców ze swymi najlepszymi numerami. Ale już podczas tego programu mówili o przygotowaniu następnego.

Premiera odbyła się przed tygodniem. Program miał jak zwykle słabsze i mocniejsze momenty, kilka pomysłów było świetnych, kilka mogło budzić zastrzeżenia. W sumie jednak publiczność bawiła się nieźle, oklaski były częste. Tym razem „Yeti” wymierzył swe krytyczne ostrze w sprawy miasta, atakując celnie wiele niedostatków, uchybień i smieszności utrudniających nam życie. Program przepłano również numerami o wadze — można tak powiedzieć — ogólnopolskiej. Wbrew opinii niektórych, było to w moim przekonaniu pociągające celne, pozwalające na szerzą, nie tylko paraliżny, oddech. Ponadto zwracała uwagę aktualność tych punktów programu, ich miejscami lineinyj dowcip. Biorąc pod uwagę poziom tekstów, właśnie te punkty programu były lepsze od lokalnych Główna w tym zasługa krzepnącego w szeregach autorów kabaretu Andrzeja Karolczaka.

I wszystko byłoby w porządku, gdyby nie pewien niedosyt wynikający nie z winy członków zespołu. Jakże bogatszy byłby ten program, gdyby wśród występujących znalazła się więcej niż jedna diva. Przecież jeszcze kilka miesięcy temu było w „Yeti” kilka urodzonych aktorek, piosenkarek, tancererek. Teraz musiały je zastąpić p. Rogalska, znana u nas przednio z niezłego kabaretu w Morawicy. Mimo wielu wysiłków i olśniaci, nie mogła zastąpić ansamblu. Do niedawna właśnie u talentowane dziewczyny stanowiły podporę kabaretu, nadawały programom właściwy rozmach, wdzięk i dowcip.

„Yeti” nie od dziś boryka się z trudnościami kadrowymi. Teraz sytuacja stała się krytyczna. Udział w działalności zespołu przestał być atrakcyjny. „Yetowcy” i kierownictwo Klubu „Merkury” poszukiwano nowych członków zespołu, ale o młodzież w amatorskim ruchu artystycznym coraz trudniej. Można sytuację uległoby zmianie, gdyby kabaret mógł w miarę systematycznie występować poza Klubem „Merkury”. Czy np. kierownictwo kawiarni „Biruta” nie zechciałoby co pewien czas zaprosować swoim gościom program kabaretowy jak dotąd, nasze lokale gastronomiczne umilają klientom wieczory za pomocą własnych zespołów muzycznych, niekiedy piosenkarzy zagranicznych i striptizerów. Zaangażowanie (również w Radomiu) kabaretu mogłoby przyczynić się do przynajmniej częściowego rozwiania restauracyjno-kawiarzanie nudy. W przeciwnym wypadku obawiam się, że zanim rozpocznie się kolejny festiwal, kabarety w Kielcach i Radomiu przestaną istnieć. A nie muszę przekonywać, że są to trzeźbene.

TADEUSZ WIĄCEK